

Onderhoud III

Banden vervangen

Het vervangen van een band kost je bij de dealer al gauw een ochtend of een middag, je moet een afspraak maken en meestal de motor daar laten. Niet dat het werk nu zoveel tijd kost maar de dealer moet die werkzaamheden kunnen inplannen en voert die dan ergens op die ochtend of middag uit. Komt het uit dat de bandenwissel samenvalt met een beurt, dan is dat handig. Vaak zal dat echter niet het geval zijn, zeker als je veel rijdt of het onderhoud zelf doet.

Als je met een los voor- of achterwiel bij de dealer aankomt zetten kun je vaak tussendoor geholpen worden en bespaar je bovendien op de montagekosten. Sommige autobandenfirma's kunnen interessante aanbiedingen voor motorbanden in hun pakket hebben maar hebben vaak niet de mogelijkheid (of de vaardigheid) om de wielen te (de)monteren. Dat kun je voortaan zelf!

Gereedschap nodig:

Voorwiel:

Ringsleutel 22mm of grote ratel met 22mm dop

Ringsleutel 12mm of grote ratel met 12mm dop

Inbussleutel 5mm (1100)

Inbussleutel 6mm

Inbussleutel 17mm (1300)

Voelermaatje 0.5, 0.7

Schaarkrikje

Achterwiel:

Ringsleutel 27mm of grote ratel met 27mm dop

Steek- of platte ringsleutel 14mm

Inbussleutel 5mm

Inbussleutel 8mm (1300)

Ringsleutel 12mm, pijpsleutel 12 mm of ratel met verlengstuk en 12mm dop

Belangrijkste aanhaalmomenten:

Achterasmoer 108 Nm

Voorasbout 1100 – 90 Nm, 1300 – 78 Nm

Borgboutjes voorvork 26 Nm, borgboutje achtervork (1100) 26 Nm

ABS-sensor (1100 ABS-TCS-DCBS) 12 Nm

Grote bouten remklauwbeugels 30 Nm

(1100) Klein boutje onderkant (inbus 5mm) remklauwbeugels 12 Nm

Voor tekeningen zie instructieboekje.

Zet de motor op de middenbok om de wielen te demonteren.

Voorwioldemontage

Om het voorwiel te kunnen demonteren moet je aan beide zijden de remklauwbeugels verwijderen.

1. Draai eerst aan de rechterkant, onderop de vorkpoot, beide borgboutjes van de vooras los.
2. Draai de bout van de vooras los met sleutel 22 (rechts).
3. (1100) verwijder de borgschroef van de onderste km-teller-kabel bevestiging en trek de kabel naar achteren uit de overbrenging. (ABS-TCS-DCBS) verwijder de inbusbout van het anthracietkleurige dekseltje aan de rechterkant van het spathbord op de vorkpoot. Til het dekseltje iets omhoog en verwijder de inbusbout waarmee de ABS-sensor vastzit.
4. Draai de bouten (aan iedere kant 2) van de remklauwbeugels los en schuif de remklauwen naar achteren van de remschijven af. Hang ook de ABS-sensor uit de weg (1100 ABS)
5. Draai de linker borgboutjes van de vooras los.
6. Krik met de schaarkrik de voorkant van de motor ietsje omhoog, net genoeg om de druk van het voorwiel te halen. Plaats de krik met een stukje hout ertussen onder de voorkant van het carter.

7. Trek de vooras uit het wiel en krik vervolgens de motor zover omhoog dat het achterwiel stevig op de bodem rust.
8. Nu kun je het voorwiel onder het spatbord uitrollen. Misschien moet je het een beetje scheef houden, het spatbord een beetje omhoogtillen of zelfs (voorzichtig!) iemand achterop laten zitten zodat de achterveer iets inveert (pas op dat bij het afstappen de krik weer op de juiste plaats onder het carter terecht komt).
9. Verwijder uit de wielnaaf de afstandsbusen links en rechts (1300) of de afstandsbus rechts en de overbrenging van de km-teller links (1100). Maak ze schoon en leg ze aan de juiste kant onder de motor.
10. Steek de vooras nu weer in de naaf, pak links en rechts de uiteinden vast, til het wiel op en draai het rond. Je moet nu geen onregelmatigheden (trillingen) in je handen voelen, anders is er waarschijnlijk een lager kapot.
11. Nu kun je met het wiel naar de dealer om je band te laten vervangen. Voelde je bij stap 10 onregelmatigheden, laat dan de dealer nog even de lagers controleren als je zelf niet zeker bent.
12. Monteren gaat in omgekeerde volgorde waarbij eerst de afstandsbusjes worden ingevet en gemonteerd. De overbrenging van de km-teller (1100) moet je aan de binnenkant ook van een likje vet voorzien.
13. Eerst schuif je het wiel weer onder het spatbord, dan laat je de krik zakken totdat het gat in het wiel overeenkomt met het gat in de linker vorkpoot. Let erop dat de afstandsbusjes op hun plaats blijven (1300) en dat de km-teller overbrenging met zijn nok achter de nok op de veerpoot komt te zitten (1100). Dan kun je de as erdoorheen steken.
14. (1300) de as zit goed als de buitenkant van de inbusrand links gelijk staat met het vlakke gedeelte van de vorkpoot.
(1100) de as zit goed als de ingefreesde ring op de linkerkant van de as nét nog te zien is buiten de vorkpoot.
15. Draai de borgboutjes op de linker vorkpoot vast, de as is nu gefixeerd. (ABS-TCS-DCBS) monteer de ABS-sensor en draai de bevestigingsbout handvast.
16. Monteer beide remklauwbeugels, na de remblokken met een schroevendraaier voorzichtig uit elkaar te hebben gedrukt. (ABS-TCS-DCBS) controleer de afstand tussen de sensor en de tandkrans met de voelmaat (0.5 – 0.8 mm) en verstel zonodig de sensor. Draai daarna de bevestigingsbout van de sensor echt vast.
17. Draai de asbout vast en zorg dat de rechter veerpoot op de flens van de bout aansluit. Zet hierna de borgboutjes op de veerpoot weer vast.
18. Controleer met een voelmaat de speling tussen de remklauwbeugel en de remschijf. Deze moet groter dan 0.7mm zijn.
19. Controleer tot slot nog een keer alle bouten, vooral die van de remklauwbeugels!

Achterwieldemontage

1. Demonteer het achterspatbord door de twee inbusbouten aan de achterbovenkant en aan de zijkant eruit te draaien met inbusleutel 5mm.
2. (1100) draai het borgboutje op de linkerachtervork een paar slagen los met sleutel 12mm.
3. (1300) draai de bovenste bouten van de achterste uitlaatdemperophanging eruit, draai de bouten van de bevestigingsklemmen op de laatste bocht (onder de voetsteun) los. Hierdoor kan de demper naar boven gedrukt worden om de as uit de naaf te kunnen trekken.
4. Demonteer de bout die de achterremklauwbeugel op de achtervork fixeert met sleutel 14mm. Het laatste stukje moet je misschien met een schroevendraaier de bout 'helpen' ('krikken') om eruit te komen terwijl je met de sleutel draait.
5. Verwijder de moer van de achteras met sleutel 27. Bij de 1300 houd je de as tegen met inbusleutel 8mm, bij de 1100 steek je een passende schroevendraaier in het gat van de as.
6. Verwijder de achteras met een draaiende-trekkende beweging. Bij de 1300 moet je de uitlaat omhooghouden om de as eruit te kunnen trekken.
7. Verwijder de remklauwbeugel naar boven tussen het wiel en de vork en leg hem ergens op de achtervork of uitlaat neer (ophangen met een touwtje kan ook).
8. Houd het achterwiel deels aan de onderkant vast om het gewicht te kunnen dragen als het wiel zometeen uit de cardan schuift. Trek dan het wiel naar links uit de cardan. Als het goed is staat het wiel nu op de grond.

9. Rol het wiel naar achteren onder de motor uit. Verwijder de beide afstandbusjes die links en rechts uit de wielnaaf steken (1100 alleen links), maak ze goed schoon en leg ze aan de juiste kant onder de motor (linkerbus links, rechterbus rechts). Controleer de O-ring aan de rechterkant op slijtage (maak hem ook schoon) en maak de tandkrans die in het cardanhuis schuift schoon, alsmede de spiebaanvertanding in het cardanhuis. Soms is daar kopervet op gesmeerd, wat voortijdige slijtage oplevert. Controleer ook of de tanden er nog goed uitzien. Boven de 60.000 km moet je ook nog even de speling van de tandkrans op de transmissiedempers (laten) controleren, die onder de tandkrans in het wiel zitten (het onderdeel met de tandkrans erop kun je uit het wiel trekken).
10. Steek de achteras nu weer in de naaf, pak links en rechts de uiteinden vast, til het wiel op en draai het rond. Je moet nu geen onregelmatigheden (trillingen) in je handen voelen, anders is er waarschijnlijk een lager kapot.
11. Nu kun je met het wiel naar de dealer om je band te laten vervangen. Voelde je bij stap 10 onregelmatigheden, laat dan de dealer nog even de lagers controleren als je zelf niet zeker bent. Dit geldt ook voor de speling op de transmissiedempers.
12. Monteren gaat in omgekeerde volgorde waarbij eerst de afstandsbusjes worden ingevet en gemonteerd. De tandkrans die aan de rechterkant in het cardanhuis verdwijnt moet je invetten met (zwart) molybdeenvet. Ook de O-ring vet je hier dun mee in.
13. Het achterwiel rol je eerst weer onder de motor, dan til je het op en schuift en al heen en weer draaiend in het cardanhuis. Als de tanden corresponderen met de spiebanen kun je het wiel in een keer naar rechts op zijn plaats schuiven. Pas bij ABS-fietsen op dat je de ABS-sensor niet beschadigt! Om de remklauw te monteren druk je voorzichtig met een schroevendraaier de remblokken uit elkaar zodat ze gemakkelijk over de remschijf geschoven kunnen worden. (1100) Vergeet niet het borgboutje van de achteras vast te draaien!

Ook hier weer alle succes gewenst bij de werkzaamheden!

Roger Leppers.